

Komunisma DZIRKSTELLE

Latvijas KP Rūjienas rajona komitejas un rajona darbaļaužu deputātu padomes orgāns
Redakcija: Rūjienā, Upes ielā №7 Tālruni: redaktoram 186, redakcijai 20
Lai kraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Numurs maksā 15 kap.

№ 104 (1485)

Otrdien, 1959. gada 1. septembrī

10. gads

Skolu durvīm atveroties

Kā zīļa putna spārniem aizskrējās vasaras brīvdienas, kad varēji ļautrā pulkā vasaras karstajos dienvidos, ūdens šķakatas augsti šķietot, peldēties upē vai ezerā, kad izcirtumā varēji pielasīt grozīgu pilnu ar zemenēm, kad varēji izmēģināt roku upes līcos ar makšķeri. Šodien vasaras bezrūpību Tava seja nomainījusi cita izteiksmē — satraukums, sviniģums, zināmas rūpes. Sevīsi tas vērojams pašu mazāko — pirmklasnieku — sejās. Liekas, ka likatrs viņu sprigano acu pāris šodien dzīvē sācis lūkoties citādi.

—Šurp grāmatas! Uz skolu! Es būšu teicamnieks. Tad tētiņam un māmiņai, Un Dzimtenei būs prieks, — šie vārdi šodien viņiem ir vistuvākie. — Bet vai es varēšu tāds būt? — lūk, jautā-

jums, kas sagādā rūpes. Mazais draugs! Varēsi, ja pats nopietni gribēsi, ja ļau kopš pašas pirmās dienas iemācīsies visu, ko no Tevis prasīs skolotāji, vecāki, Dzimtene. Paskaties apkārt! Cik daudz Tev ir labu biedru, kas ik brīdī gatavi Tev palīdzēt, ja pats saviem spēkiem vien nespēsi kaut ko veikt!

Tu šodien iegāji svinīgi uzpostā skolā, skolas zālē, klasē. Viss te sakārtots tā, lai Tu ik dienas varētu gūt zināšanas, lai Tu ik brīdī varētu kāpt augšup zinību takās. Tikai jāmacās, kālī jāmacās jau no pirmās skolas dienas, jo vēlāk nokavēto būs grūti atgūt — katrā jauna diena taču atnesis jaunās rūpes, jaunus uzdevumus.

Bet vai citādi tas ir vecāko klašu skolēniem, vidus-

skolu un speciālo mācību iestāžu audzēkļiem!? Nē. Atpēsimies tikai ģenitālā domātāja Kārļa Marksa vārdus:

—Uz zinātni neved helceļš. Viņas mirdzošos kalngalus sasniedz tikai tas, kas, nebaidoties noguruma, rāpsies pa tās akmeņainajām takām. Šajā ceļā pretim gaisai dzīvei nedrīkst apstāties, nobīties grūtību un tāluma, nedrīkst zaudēt pārliecību par saviem spēkiem, zaudēt apņēmību.

Dzīve skubina, aicina uz priekšu, neļauj apmierināties. Tikko Tu esi sasniedzis vienu virsotni — Tava priekšā izaug cita. Mācies tās sasniegt vienu pēc otras: zināšanas un biedru padoms Tev vienmēr palīdzēs — un Tu redzēsi, cik vērtīga, cik pilnskanīga un skaista būs Tava dzīve!

UZ SKOLU

K. KALNIETIS

Pirmklasnieks

Ziediem rokās kad uz skolu
Zēni stēdž un meitenes,
Viņu pulkā — cieši solu,
Sogad bāšu arī es.

Nedomājiet — es kāds nieks —
Nē — es jaunais pirmklasnieks.

Gaišā skolā, draugu saimē
Tur no savas ābece
Gudrības sev dzīves laimē
Cakli smelšu arī es.

Mācišos, ka visiem prieks, —
Gribu kļūt es teicamnieks.

SEPTIŅĀDĒ PLAŠI IZVĒRSĪSIES LAUKU ELEKTRIFIKĀCIJA

Reizē ar vispārīgātojošām mācību iestādēm 1. septembrī savas durvis atver arī Rūjienas tehniskā skola № 4, kurā gatavo montierus lauku elektrifikācijai. Ik gadus šī mācību iestāde izlaiž darbā 100 jauno speciālistu, kuri strādā republikāniskajā specializēto elektromontāždarbu trestā „Latvelektroproj” un republikāniskajā ekspluatācijas kantori „Selelektro”. Līdz šim skolu beiguši jau 250 audzēkņi. Pēdējais izlaidums, kas notika nedēļu pirms jaunā mācību gada sākuma, deva papildus vēl 50 jauno speciālistu. Viņi tagad devušies darbā gandrīz pa visiem mūsu republikas rajoniem.

Ar labām sekmēm skolu

beiguši rūjienietis Dimitris, Paeglis no Mazsalacas, Mazurs no Daugavpils, Vilks no Valkas, Freimanis no Valmieras un citi.

Skola labi sagatavojusies arī šim mācību gadam. Apģūt elektromontiera specialitāti izteikuši vēlēšanos pāri par 100 jauniešu, to vidū Jānis Rudzītis un Ojārs Ozols no Raunas, Andrejs Borodovskis no Plaviņām, Andris Sprincis no Rūjienas un daudzi citi.

Pavisam audzēkņi šeit kopā ar praksi pavada 10 mēnešus. Audzēkņi noklausās lekcijas elektrotehnikā, PSKP vēsturē, fermu mehanizācijā un elektromateriālos, kā arī ir vēl stundas tehniskajā rasēšanā un fizikulturā. Paralēli teorētiskajām mācībām ir

praktiskās nodarbības — mācību kabinetos un laboratorijās. Skolā ir elektrotehnikas kabinets un laboratorija, mehanizācijas un elektrifikācijas kabineti un citi. Ir sava mācību elektrostacija, pie kuras uzstādīša-

Mācību nolūkā audzēkņi aizvadītajā gadā rekonstrēja zemsprieguma līniju, lai elektrificētu skolas saimniecību. Tika uzbūvēta arī augstsprieguma līnija 0,5 kilometru garumā.

Bez tam skolā ir arī mehāniskā darbnīca, kur audzēkņi apģūt virpošanas māku. Te notiek tehniskā pulciņa nodarbības. Paši audzēkņi skolas kabinētu vajadzībām izgatavojuši daudz uzskates līdzekļu un mācību priekšmetu.

No jauna skolā iekārtota atslēdznieku darbnīca ar 25 darba galma-
diem, kur nākošie elektromontieri iemācās atslēdznieku darbus — metālu vilēšanu, kalšanu, griešanu, ciršanu, urbšanu, viņu griešanu un citus darbus.

Attēlā: audzēkņi montē vietējās spēkstacijas stēdzus.

Skolā izvērsts arī ārpusklausu darbs: darbojas radiopulciņš, kura biedri radioficēja skolu un ierīkoja vietējo telefona centrāli; ir elektrotehniķu, dramatiskais, tautisko deju pulciņš; darbojas koris, kvartets un dubultkvartets, kā arī pūtēju un estrādes orķestri. Audzēkņi atpūtas brižos iemīlojuši volejbolu un galda tenisu, šahu un dambreti.

Organizētas tehniskās konferences par tematiem „Elektrometināšana”, „Pusvadītāji” un citas. Tās sagatavo un vada paši audzēkņi. Arī skolas parkā viņu rokām ierīkotas vairākas strūklakas ar daudzkrāsaino spuldžu apgaismojumu. Tas viss radījis patīkamu iespaidu par skolu, kur zinības un praktiskās iemaņas apģūt jaunie speciālisti lauku elektrificēšanā.

A. Poante

Attēlā: Tehniskās skolas № 4 audzēkņi apģūt arī virpotāja māku.

Attēlā: jaunie elektrīki praksē tehniskajā skolā № 4, ierīkojot jaunu elektrisko līniju.

nas un montēšanas strādāja iepriekšējā izlaiduma audzēkņi] meistarību. Šulca un Šmita vadībā. Šī elektrostacija spēj piegādāt skolai strāvu, ja vispārējā tīklā tās nav.

Jaunie naturālisti iegūtās zināšanas tūlīt nostiprina praksē

Ikkatrā mūsu rajona skola lielu darbu veic jaunie naturālisti. Viņu izmēģinājumu laucīnos kukurūza divkārt pārsniegusi savu rušinātāju augumus, sulīgi starp lapām jau dzeltē gurķi, un tur arī varenie zaļsvītrotie un dzeltenie ķirbji rudens saules gozē izlaidusi savus augumus. Visus tos dārzeņus, augu un ogu krūmus grūti nosaukt, kas atrodas ikvienā skolas izmēģinājumu laucīnā. Tos rūpīgi kopt katru dienu ieradās jaunie naturālisti, rušināja, ravēja, lai stādītu. Tagad jau ienākusies raža, un, atverot atkal skolas durvis, ikviens jaunais naturālists atskatās uz paveikto darbu.

Daudz interesantu mēģinājumu ar dažādiem augiem veikusi Naukšēnu vidusskolas jaunie naturālisti. 100 m² lielā platībā devito kļau audzēkņi izmēģināja petrolejas pielietošanu nezāļu iznīcināšanā pie burkānu sējumiem. Rezultāti pozitīvi, un jaunie naturālisti ieteic šo metodi izmēģināt arī kolhozos.

Pielietojot TU preparātu tomātu ziedu apsmidzināšanā, 10. klases naturālistes Māra Juraža un Ārija Brambatas ievērojami paaugstināja tomātu labāku apputekšņošanu, un viņas ieguvušas apajos bumbujus gandrīz bez sēklīm.

Otru gadu jaunie naturālisti novēro mikroelementu ietekmi uz melno rutku ražu. Tā, protams, ir negatīva. Viņi novēroja arī termiskās kodināšanas ietekmi sīpolu miltas apkarozāšanā. Izmantojot šo metodi, pānāks, ka sīpoli šovasar ar šo slimību neslimo.

Atsevišķā laucīnā jaunie naturālisti ieviesa praksē jaunākos agrotehniskos atziņumus kukurūzes audzēšanā kvadrātligzdās. Tam ir priekšrocības sējumu kopša-

nā un augsnes apstrādāšanā. Pavisam skolā ir vairāk nekā 40 jauno naturālistu, kuri katrs veica savu izmēģinājumu, izdarīja secinājumus par veikto. To jaunie naturālisti paredzējuši atspoguļot savos materiālos rajona lauksaimniecības izstādē.

Ne mazāk interesantu mēģinājumu veikusi arī Sēju 7-gadīgās skolas audzēkņi. Viņi novēroja, kā uzlabo un ietekmē augsni sadalījušies un nesadalījušies kūtsmēsli. Naturāliste Zigrīda Reinfelde jau pagājušā gada rudenī sadalījušos mēslus iestrādāja augsnē, bet otrā puslaucaucīnā, kuru šovasar mēsloja ar svaigiem kūtsmēsliem, iestādīja sīpolus. Tie slimoja un daudz bojājās, turpretim iepriekš sagatavotajā augsnē sīpolu raža būs laba.

Sēju 7-gadīgās skolas jaunie naturālisti veic arī vairākus ilgstošus novērojumus. Tā, piemēram, 4. klases audzēknes izmēģināja zāļmēslojumu ar āboliņu. Ziedēšanas laikā to nopļāva, atstājot 12–15 cm augstus rugājus. Otru laucīna pusi atstāja nenopļautu un no tā ievāca ienākušās sēklas. Rugājos atauga atāls, kuru iestrādās augsnē kā zāļmēslo-

jumu. Otrajā laucīnā atālu nopļaus, bet nākošajā gadā abos laucīnos iesēs dārzeņus un novēros, kāda būs dārzeņu raža dažādi veidotās un mēslojotās augsnēs.

Daudz izmēģinājumu veikusi arī Rūjienas, Rūjas, Jeru un citu 7-gadīgo skolu jaunie naturālisti, bet par viņu veikumu vispilnīgāk atkal stāstīs rīkotā lauksaimniecības izstādē.

Skolu mācību izmēģinājumu laucīnos netrūkst arī daudz krāšņu ziedu. Te blakus graciozajam gliadiolam auga krizantēmas, kliņģerītes, sampuķes, studentes, klarhiņas, ešolcijas un neskaitāmi daudz citu puķu šķirņu. Audzēkņi iemācījušies uzpost ne vien savas skolas mācību laucīnos, izveidojot šos dekoratīvos sektorus, bet ierīkojuši puķu dobes arī pie savām mājam kolhozos.

Darbs, ko veic jaunie naturālisti ikvienā rajona skolā, kā redzams, ievērojami nostiprina mācību stundās iegūtās zināšanas praksē.

Attēlā: Rūjas 7-gadīgās skolas audzēknes Tadeušs Burenis apskata krāšņos ziedu skolas mācību izmēģinājumu laucīna dekoratīvajā sektorā. I. Leja

Rosme dzīvās dabas stūrītī

Liksmas šodien atkal atskanējušas balsis Koņu septiņgadīgajā skolā. Daudz ko pārrunāt par vasaras brīvdienās gūtajiem iespaidiem, par veikto darbu kolhozā, dažs devies tālākā ceļojumā, cits kopā ar tēti braucis vēžot, un tagad tas taču viss ir jāpastāsta saviem draugiem, kad pēc pavadiņām atpūtas dienām atkal tiekas skolas telpās.

Ražas novākšanas periodā un lopbarības sagādes darbos kolhoza „Cīņa” jaundzīvē čakli palīgi bija Koņu skolas bijušie audzēkņi Zaiņa Baumanes, Gunārs Pūpurīns, Pārsla Auniņa, tagadējās 3. klases audzēknes Viktors Krasockis un citi. Bez tam taču daudzi audzēkņi strādāja 3 ha lielajā kukurūzas laukā, vairākkārt to pavasari ecējot, vēlāk rušinot, ravējot, kapiējot un iznīcinot nezāles ar ķimikālijām.

Kad pavasari viņi no sko-

las aizgāja vasaras atpūtā, trušī, ko skola iegādājās no Sagādes kantora (pavisam četrpadsmit), vēl bija pavisam mazi un pavārguši. Tagad tie izauguši, un arī tas audzēkņu nopelns.

Jau ar pirmajām skolas dienām viņi tagad paredzējuši tiem ierīkot jaunas novietnes, lai varētu trušus izvietot ērtāk un mājīgāk. Paredzēts, ka katra klase uzņemsies šefību par atsevišķu grupu, uzturēs vienmēr kārtībā viņu mītnes, tos baros un uzraudzīs. Bez tam tiks organizēta arī sacensība starp jaunajiem truškopjiem par lielāko diennakts dzīvsvāra pieaugumu.

Atnākot šodien skolā, daudzi no audzēkņiem ar prieku ziņoja, ka viņi domājuši par dzīvās dabas stūrīša iemītnieku barību ziemā un sasējuši vairākus desmitus zaru slotiņu, kas garaušiem ir ļoti garšos, kad laukā ziemas māte būs pārklājusī

katru zaļumiņu un vakaros lauksis sprēgās gar stūriem. Par to domājuši mazāko—1.—4. klašu skolēni.

Bērni trušus kopj ne vien skolas saimniecībā, bet daudziem to ir arī mājās. Tā, piemēram, brāļiem Andrim, Jānim un Edgaram „Bulļiem, māsām Vizmai un Inārai Lūsītēm, Edītei Kreicmanei un citiem jau mājās bija saimes, ko kopt, un it labprāt viņi baro arī vēl pagaidām nelielu skolas trušu saimi ar noskalotām kartupeļu mizām, kāpostu un biešu lapām un koptgalda ēdenu atliekām.

Nu jau nav mazums skolu rajonā, kur audzēkņi nodarbojas ar trušu audzēšanu. Daudzās vietās dzird, ka labi sokas arī ar ūdensputnu ieviešanu, bet kā nākotnes perspektīva pašiem ķoniešiem ir ierīkot pie skolas arī zivju saimniecību un nutriju audzētāvu.

O. Gundars

Mazsalacas kultūras namā

Dziesma draudzībai vieno

Daudzkārt dziesmas pārskanējušas Salacas krastos un Mazsalacas vidusskolas simtgadīgo liepu galotnes, bet no jauna tās atkal iepriecināja klausītājus 16. augustā, kad šeit notika republikāniskā I sieviešu kora salidojuma dalībnieču—Valmieras pilsētas valsts testāžu darbinieku (dirigente Irene Geidene) un Mazsalacas kultūras nama sieviešu koru draudzības koncerts.

Sirsniņi, ar ziediem rokās mazsalacieši sagaidīja savus viesus, kopā ar viņiem atpūtās Salacas krastos, tad devās uz kopmēģinājumu.

Kad pulkstenis rādīja vakara sesto stundu, sākās svētku koncerta dalībnieku gājieni no Mazsalacas kultūras nama uz vidusskolas parku. Mazsalaciešu dziedātājas dirigenta b. Freimapa vadībā izpildīja Mocarta dziesmu „Saules riets”, Meitgaila „Beidzamās rozes”, „Meitas gula ābola”, bet valmierietes skandināva Kaminska „Lirisko dziesmu”, armēņu tautas dziesmu „Bezdelīga”, ko klausītāji uzpē-

ma ar lielu atsaucību, īpaši tautas dziesmu „Tuljaks”, ukraiņu tautas dziesmu „Kalmiņpienes”, ko vajadzēja vairākkārt atkārtot, un citas.

Daļu programmas sniedza arī apvienotais sieviešu koris, un koncertu kuplināja Valmieras kolektīva soliste b. Šķestere, izpildot Zolotonosa „Es dziedu šai zemei”, J. Ozoliņa „Padomju Dzimtene dārgā”, „Vasara”, „Kāda būsi, sirds?” un citas dziesmas.

Koncerts izraisīja nedalītu klausītāju atsaucību. Kolektīvus un dirigentus sveicā ziediem, bet abu pilsētu kolektīvi savstarpēji apmainījās piemējas balvām. Mazsalacieši saviem viesiem pasniedza albumu ar krāšņiem Mazsalacas dabas skafiem, bet valmierieši savukārt—albumu, kurā pastāstīts par kora darbu.

Dziesmas, kas izskanēja draudzības koncertā Mazsalacā, vienojušas abus kolektīvus turpmākam radošam darbam un nolemts tikties šādā pat draudzības koncertā vēlreiz Valmierā septembra beigās. A. Birze

Agītrbrigāde izbraukumā pie lauku darbaļaudīm

Mazsalacas kultūras nama agītrbrigādes vārds pazīstams jau diezgan sen, bet tikai nedaudz vairāk kā pirms mēneša šis kolektīvs, ko vada Mazsalacas vidusskolas audzēkne Pārsla Lejiņa, uzsāka sniegt koncertus ar jauniestudēto programmu.

Vairākkārt kolektīvs piedalījies kultūras nama rīkotajos mutvārdu žurnālos, jaunatnes vakaros un citos sarīkojumos, bet patlaban—ražas novākšanas periodā vienojušies tieši pie pašiem darba darītājiem kolhozos. Jo sirsnīgi agītrbrigādes dalībniekus sagaidīja Kapiņa lauksaimniecības arteli, kur skatītājiem viņi izrādīja A. Jansona viencēllenu „Sirds mana vientūlā” un sniedza tautisko deju priekšnesumus. Jaunnoorganizētāis zēnu ansamblis dziedāja populārākās un iemīļotākās dziesmas, bet

humoristi un satīriķi uzjautrināja klausītājus, izmantojot vietējos faktus par negatīvajām parādībām sadzīvē kolektīvajā saimniecībā. Agītrbrigādē ir pavisam 16 dalībnieku, starp kuriem kā aktīvākie jāatzīmē Vija Lūsīte, Kārlis Vītņš, Varis Ādminis, Jānis Mangulsons, Andris Paeglis, Jānis Lūsīns, Andrejs Rēders un citi.

Agītrbrigādes dalībnieki vēl paredzējuši sniegt koncertus lauksaimniecības arteļos „Sarkanā zvaigzne”, „Ziemeļi” un citas, taču viena ir viņu vēlēšanās, lai sniegtais koncerts klausītājiem patiktu, lai tie būtu pieklājīgi un iejūtīgi pret agītkolektīva dalībniekiem, ne tā uzvestos, kā to darīja lauksaimniecības arteļa „Jaunais ceļš” jaudis ar vadofaļiem darbiniekiem priekšgalā. A. Celms

Strādājošie jaunieši un jaunietes!

Nealzmirstiet, ka Rīgas republikāniskās neklāties vidusskolas Rūjienas konsultācijas punktā mācību sākums šodien, 1. septembrī, plkst. 19.00 Rūjienas vidusskolas telpās.

*Bitītei, mūsiņai —
Abām viens tikumiņš,
Viena čakla, otra čakla,
Krietna darba darītājas*

Attēls: biškope Daina Ore.

Šīs senās tautas dziesmas vārsmas nāk atmiņā, runājot par kolhoza „Jaunais ceļš” dravu un tās kopēju Dainu Ori.

Tikai šopavasara kolhoza valde Dainai piedāvāja uzņemties dravnieces pienākumus.

Sākumā viņa gan šaubījās: nezin kā būs, jo taču līdz šim bija strādājusi tikai kūti pie brūnajām. Tur gan desmit darba gados bija uzkrāta zināma pieredze. Bet kā būs ar bitēm? Vai spēšu? ...

Tomēr šīs šaubas tika pārvarētas, un Daina Ore līdztekus savam lopkopšanas darbam uzsākās arī čaklo spārnoto saimju apkopšanu.

Darba bija daudz, jo ziema bites bija slimājušas ar vienu no jaunākām bišu slimībām.

Izmantodama speciālista padomus un ieteiktos ārstniecības līdzekļus, Daina šīs laikā likvidēja šīs slimības sekas, un „Jaunā ceļa” drava šogad atkal kļuvis par vienu no labākajām rajonā. No 36 saimēm iegūts jau gandrīz pusotras tonnas medus, par ko kolhozs iegēmis ar 30 tūkstošiem rubļu.

— No dažām saimēm esam izņēmuši jau ap 60

un vairāk kilogramiem medus no katras, — precīgi stāsta dravniece Daina Ore. — Kaut gan laiks nāk uz rudens pusi, tomēr vēl ceram no katras saimes noņemt vismaz pa desmit kilogramiem medus. Tādējādi no katras saimes izmantojamais ienesums vidēji mums būs ap 50 kilogramu, — turpina Daina.

No viņas uzzinām arī, ka šoruden drava tiks paplašināta par četrām saimēm, bet jau nākošajā vasarā dravniece saimju skaitu cer

palielināt līdz sešdesmit. — Tad gan nevarēšu vairs strādāt divus darbus, slaukt brūnajas un strādāt dravā, no viena būs jāatsakās. Esmu izlēmusi turmāk palikt pie bitēm, — saka dravniece.

Dainas Ores šīs vasaras darbs dravā ir spilgts pierādījums tam, ka biškopība nozare ikvienā mūsu kopsaimniecībā, kur dravu kopēji ir tik pat čakli kā to spārnotā saime. Tomēr, diemžēl, dažu saimniecību vadītāji un dravnieki neievēro bitītes čaklumu. Tā tas ir kolhozā „Seda”, kur no septiņām bišu saimēm iegūti tikai vienpadsmit kg medus.

Neliels medus ienesums ir kolhozā „Vienība” un dažās citās dravās.

„Jaunā ceļa” čaklas dravnieces Dainas Ores pozitīvā pieredze lai ierosina arī pārējo kolhozu vadītājus un dravniekus nopietni padomāt par biškopības izdevīgumu un lielo tautsaimniecisko nozīmi dižās septiņgades uzdevumu veikšanā.

O. Apsīša teksts un foto

Ziemāju sēja rit pilnā sparā

Lietainās dienas, kas uzņāca tik negaidītas, pilnas rudenīgas elpas un drēgnuma, tomēr atnesa sev līdz jaunu rosmi: rajona kolhozos sākušies ziemāju sējas darbi, jo karstajās saules dienās izkaltusi zeme atkal atgūvusi dzīvinošu spēku, — nav vairs jābaidās, ka tajā kaisīta sēkla nevarēs piebriest, dzīt spēcīgus asnus.

Kolhoza „Straume” II brigādē (brigadiere Ilga Mūrniece) sēja uzsāka 28. augustā. Pirmajās dienās Jānis Juražs ar traktoru „Belarusj” apsēja 10 hektārus rudzu. Pie sējmašīnas čakli strādāja kolhoznieki Aldonis Razumejs un Indriķis Meijers.

12 hektāri rudzu apsēts arī pirmajā brigādē.

V. Purnallis

Jāizlemj pareizi

Kolhozs „Liesma” var lepoties ar vairākām labām slaucējām un, ja pagaidām šī kopsaimniecība nevar atzstelties priekšā „Brīvājam druvai” piena ražošanā uz 100 hektāriem lauksaimnieciski izmantojamās zemes, tad tikai tadēļ, ka pēdējā nav slaucējas, kas sevišķi atpaliktu rajona slaucēju sociālistiskajā sacensībā. Ieskatīsimies kaut vai sacensības rezumējumā par šī gada pirmo pusgadu. Pirmajā piecniekā iekļuvušas 3 kolhoza „Liesma” lopkopes — A. Dombrovska, K. Laizāne un L. Tentere, bet labākā „Brīvās druvai” slaucēja E. Bērziņa atrodas 8. vietā. Turpretim „Brīvās druvai” pēdējā pārstāve T. Krasikova atrodas

Attēls: — Brūnāja gaida, jāņem slaucene, kannasun jāiet, — saka L. Tentere.

151. vietā, bet aiz viņas sarakstā atrodam vēl vairāk kā pusotra desmita „Liesmas” slaucēju vārdus ar S. Cigansku 507. vietā. Tiesa, „Brīvājam druvai” slaucēju ir vairākkārt mazāk kā „Liesmā”, bet nenoliedzami ir arī tas, ka kolhozā „Liesma” pietiekami netiek izplatīta labāko slaucēju pieredze, to nepāņem pārējās slaucējas.

Vai gan tiešām nebūtu vērts panākt, lai pārējās kolhoza slaucējas tā neatpaliktu no A. Dombrovskas, K. Laizānes, L. Tenteres? Un vai tas būtu sevišķi grūti? Vai šīs slaucējas ir izņēmums pārējo vidū?

Liekas, ka nē. Ielūkosimies mazliet slaucējas Lūcija Tenteres darbā. Viņa paredz šogad no katras viņas kopšanā nodotās govīs caurmērā iegūt 4000 kilogramu piena. Līdzšinējie rezultāti rāda, ka savu solījumu viņa izpildīs.

— Nav jau manā darbā nekā sevišķa, — stāsta slaucēja. — Kopju desmit brūnajas. Cenšos, lai tām vienmēr pietiktu barības: ganībās šovasar zāle ne sevišķi ātri ataug, tādēļ piebaroju viķus. To kolhozam pietie-

koši, tādēļ arī izbarojot nav jāknāpinās.

Slaucēja ik rītu govīm izbaro arī rausus, dodot tos samērā ar piena izslaukumu no 0,7–2 kg katrai slaucamai govij.

Patī izpildāma arī gana pienākums, slaucēja izstrādājusi noteiktu režīmu — cenšas govīs agrāk ritā izlaist ganībās, bet pusdienas tveices stundās toties ilgāk turēt kūti — vēsumā. Vakarā atkal pagana ilgāk — līdz desmitiem.

— Jo biežāk govīs ganīšanas laikā dzenu uz upi, jo labāks izslaukums, — novērojusi slaucēja. Un, tā kā tieši ganībās ūdens nav, tad viņa vairākas reizes dienā savu ganāmpulku aizdzen līdz upītei.

Un vēl viens apstāklis, kas palīdzējis kaldināt panākumus: Lūcija Tentere bija viena no slaucējām, kas savas grupas brūnajas visagrāk pavasarī izlaida ganos. Citas slaucējas, kas savējās noturēja ilgāk kūlīs, zaudēja ne vienu vien kilogramu piena.

Liela nozīme pēc slaucējas Lūcijas Tenteres domām ir piefermas laucīņiem.

— Žēl, — viņa saka, — ka

šogad piefermas laucīņiem deva tikai 0,25 ha zemes. Tas ir pārāk maz.

Kad slaucēja kopa savu 0,8 ha lielo piefermas laucīņu, viņa no tā ieguva 29 tonnas sakņu — pietika visai zīmai piebarošanai. Tajā bez tam bija arī rudzi, ko barot pavasarī.

Nav noslēpums, ka laukkopības brigādes pagaidām vēl nevar pilnīgi nodrošināt kolhoza ganāmpulku ar lopbarības saķēm. Šopavasara arī rudzus nedabūja piebarošanai. Tas, protams, nesekmēja piena izslaukumu kāpinājumam. Vai kolhoza valde nav pārsteigusies, pieņemot lēmumu ierobežot piefermas laucīņu platības? Ja slaucēja Lūcija Tentere vai arī kāda cita var

kārtīgi apkopt lielāku piefermas laucīņu un var tajā iegūt labas ražas, kāpēc viņai neatļauj to darīt? Tas taču var nākt kopsaimniecībai vienīgi par labu, jo ziemu un pavasarī izbarojot lopiem piefermas laucīņus izaudzēto barību, slaucējas panāk, ka izslaukumi no viņu grupas govīm krasi nesamazinās. Turpretim, ja govīs nesapēms pietiekami daudz un pilnvērtīgas barības, piena izslaukums nenovērsami pazemināsies. Abēces patiesība, diemžēl, tomēr zināmā mērā atzīst.

Tas arī būtu vissvarīgākais Lūcijas Tenteres darbā. Kā redzams, nekā sevišķa, ko nevarētu veikt citas slaucējas, viņas darbā nav. Noslēgumā jāsecina — kolhoza valdei un brigadieriem sabiedriskajai lopkopībai kolhozā jāpievērš lielāka uzmanība. Tad ir pamats sagaidīt, ka kolhozs „Liesma” varēs sekmīgi sacensties ar „Brīvo druvu”, kas ir labākā kopsaimniecība rajonā piena ražošanas ziņā, un ekonomiski vēl ievērojami nostiprināsies.

V. Pabrikas teksts
L. Miķelsona foto

Lai kolhoznieki dzīvotu kulturāl

Te remonts vajadzīgs visātrāk

Jau kopš šā gada pavasara Jeru ciemā ir spēkā konkurss par labāko māju un apkārtnes izdarīšanu. Tā nav pelama lieta, un šā cietā laudis šovasar daudz ir izdarījuši, lai izkoptu savus mājojklus, celtu darbu un sadzīves kultūru. Taču tai pašā laikā ciema kolhozos, sevišķi „Sedā”, ir mājas, kurām pat nekāda mājas apkārtnes uzpošana nevar piedot vajadzīgo skatu, jo pašas mājas ir ļoti sliktā stāvoklī.

Viena tāda māja ir „Sīrēnās”, kur dzīvo Rakecku ģimene — pavisam divpadsmit cilvēku. Padomju varas gados, kad partija un valdība daudz rūpējās par darbaļaudz materiālo labklājību, šo ģimēni posts un trūkums nav

piemeklējis. Ģimenes galva Nikolajs kolhozā jau desmito gadu kopj cūkas un labi nopelna. Māte Zinoveja, kurai par desmit bērnu izaudzēšanu piešķirts „Mātes varones” nosaukums, ik mēnesī saņem valsts pabalstu, pie kam pēdējais vienreizējais pabalsts viņai bija 1750 rubļu apmērā.

Dūšīgi strādā arī gados vecākie bērni. Zinaida kopj lopus, un jau trešo gadu Vera apgūst specialitāti Smiltenes zooveterinārajā tehnikumā. Divi dēli diendienā iziet lauku darbos, viens ir piena vedējs. Bet pārējie, atskaitot divus pašus jaunākos, iet skolā un piepalīdz mātei saimniecībā.

Rakeckiem nav vairs jāiet par kalpiem pie saimnie-

kiem, viņi paši ir savas kopsaimniecības saimnieki.

— Ģimene gods godam, — saka par viņiem kolhoznieki.

Taču viena bēda mūs šo ģimēni — dzīvoklis ir par mazu un neizremontēts. Un tā tas jau vairākus gadus.

Pirmām kārtām šai mājā iemūrēt jaunu krāsni, jo pašreiz lietojamā ļoti dūmo un tajā grūti izvērtēt ēdienu, un kur nu vēl izcept maizi (maizi cept Rakeckiem liet pie kaimiņiem). Otrkārt, jāpamaina daži vaināgi ārsienāmi, kā arī jāpagatavo un jāieliek no jauna palodzes un logu rāmji, jo vecie ir pa lielā-

(Turpinājums 4. lappusē)

